

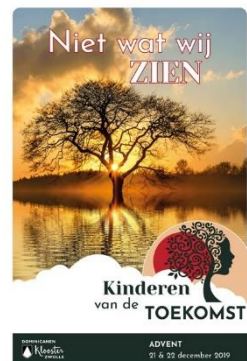
OVERWEGING: NIET WAT WIJ ZIEN – 4^e Advent

DATUM : 22 december 2019

VOORGANGER: Anneke Grunder o.p.

EERSTE LEZING : 1 Sam. 16, 1.4-13b

EVANGELIE: Matteüs 1, 18 – 24

Overweging

Een paar bijzondere voorouders van Jezus hebben we in de afgelopen weken over het voetlicht gebracht.

Elke keer was er met hen iets bijzonders aan de hand!

Vaak leek hun situatie hopeloos, maar uiteindelijk vormden zij telkens de basis voor een nieuw begin.

Abraham om zijn **taai** **vertrouwen** op de Eeuwige, op zijn reis door het leven, ook toen hij kinderloos dreigde te blijven.

Jakob omdat hij op de vlucht en in crisis, zijn fouten voor God neerlegde en zijn hemelse aanzien zo zichtbaar werd. Zijn **strijd met zichzelf en met God** bracht toekomst.

Ruth, de Moabitische, de vreemdelinge, omdat ze haar schoonmoeder volgde naar Kanaän: 'Jouw land is mijn land, jouw God is mijn God, jouw droom is mijn droom.' Met haar **trouw** bracht ze toekomst voor haar schoonmoeder en voor heel Israël, in de geboorte van een zoon: Obed.

Daar waar we het niet verwachten, in tijden van moeite en crisis, gloort kennelijk juist nieuw leven..

Ook in de tijd van Samuel is er crisis. Saul, de eerste koning, maakt er een potje van! 'De Grote' betekent zijn naam, hij gelooft dat zelf maar al te zeer: hij negeert Gods opdrachten en richt voor **zichzelf** een gedenkteken op! Je moet het maar durven! De wet van schijnvroomheid en profiteren regeert. Ach het is van alle tijden. Ook van de onze. Menig machthebber regeert zogenaamd voor het vaderland, maar intussen leeft hij voor het vaderland weg!

Het kost Saul een veroordeling, een impeachment uit de hemel! Nog voor hij koning af is krijgt Samuel de opdracht van God om een nieuwe koning te gaan zalven in het huis van Isaï, de kleinzoon van Ruth!!

Maar waar moet je dan op letten? In ieder geval op die dingen die Saul nalaat: Vertrouwen hebben in de Eeuwige en zijn mensen, zoals Abraham betoonde, Je kunnen bezinnen op eigen tekortkomingen en daarin God zoeken, zoals Jakob dat deed. Trouw zijn aan mensen zoals Ruth, de vreemdelinge, trouw was aan haar schoonmoeder, aan haar land en haar God!

Samuël laat zijn oog vallen op Eliab, 'rijzig van gestalte' als hij is. Ik kan me voorstellen dat hij daarom denkt dat er kracht van deze man uitgaat! Doen wij dat ook niet af en toe? We kijken vluchtig en trekken dan conclusies. Maar afgaan op de buitenkant blijkt voor de Eeuwige geen goed criterium. Hij wijst Eliab af, en zo nog vijf andere zonen van Isaï.

De Eeuwige is op zoek naar de binnenkant, naar wat ons ten diepste drijft, naar onze ziel, naar de bron waaruit wij leven. De boom die op de voorkant van uw boekje staat, beeld van de stamboom, staat aan die bron, die zo helder is dat de boom erin wordt weerspiegeld. God is op zoek naar een mens als Jakob die zoekt naar klaarheid en zo God weerspiegeld zoekt in zijn daden.

God is op zoek naar de mens met het vertrouwen van Abraham, en de trouw van Ruth. En dan komt er om koning te zijn nog een punt bij: hij moet zijn volk kunnen hoeden. Dat is méér dan ten strijde trekken om gevaren van b́uiten te keren, zoals Saul deed. Het vraagt om de kunst van het verbinden, het samenbrengen van het volk tot één gemeenschap.

Dat is iets van toen, maar zeker ook iets van nu. We leven in een tijd van individualisme, maar ook van grote gezamenlijke problemen. Dat vraagt om mensen met visie, die bruggen kunnen bouwen. En dat lukt alleen als leiders niet de macht zoeken, maar oprecht en zuiver het belang van allen nastreven in dienstbaarheid.

David, de jongste, wordt in zijn familie nog niet voor vol aangezien. Toen er iets belangrijks stond te gebeuren mocht hij opstappen om de schapen te hoeden. Een mannelijke Assepoester.

Er staat vervolgens: David was een mooie jongen, met – letterlijk ‘grote’ ogen. Het is taal die in die tijd als waardering voor een *meisje* klonk! Bepaald geen stoere man om te zien dus. Wat moet je nou van hem verwachten?

Maar de Eeuwige kijkt verder, naar zijn ziel en zijn daden. En dat begint Samuel langzaam in te zien. Wat ziet hij dan??

David doet gewoon zijn werk. Hij hoedt zijn schapen! Hij is dienstbaar aan het geheel. Daarmee oefent hij ongemerkt voor zijn koningschap: hij kan hoeder van Israël worden! David kan de verbindende schakel kan zijn tussen de mensen van Israël en tussen het volk en de Eeuwige. Ten overstaan van zijn broers zalft Samuel David tot koning.

Ook Jozef maakt zo'n proces door. Als hij hoort dat Maria een kind verwacht is zijn eerste gedachte de zaak netjes af te handelen door haar in stilte te verstoten. Maar een droom brengt hem in een diepere laag van verstaan. De laag van het je openen voor de Eeuwige en zijn bedoelingen. En daar herontdekt hij Maria's zuiverheid van hart en Gods betrokkenheid bij haar en bij hem.

Het is een kennen dat verder reikt dan wat hij ziet. Een verstaan dat aan het wezen van de dingen komt.

Daar waar de ziel wordt aangesproken en beroerd. Het is een weten dat we allemaal soms meemaken.

Als we achter die norske man het bange kind ontdekken. Achter die hard oordelende vrouw de teleurgestelde dochter. Als er ondanks lastige feiten een 'en toch' opklinkt.

Jozef doet zo zijn naam eer aan: 'de toegevoegde' Hij wordt toegevoegd aan het leven van het kind, aan die zoon van David, waarin alle eigenschappen van zijn Messiaanse voorvaders tot volle bloei zullen komen. Jezus, God bevrijdt is zijn naam.

Mogen wij met de ontvankelijkheid van Samuel, David en Jozef luisteren naar Gods stem achter de oppervlakkige feiten en elkaar en de Eeuwige leren verstaan. Dat wij zo bijdragen aan een wereld van vrede. Dat het kerstkind in ons geboren mag worden als het licht van de wereld, een stralende morgenster.